

Informacije

Sveta gorenjskih sindikatov

Oktober 2018

GDPR in varstvo osebnih podatkov v sindikatih

Na Svetu gorenjskih sindikatov smo imeli v mesecu septembru usposabljanje za predsednike sindikatov in vse tiste, ki v sindikatu prihajajo v stik z osebnimi podatki sindikata, to so predvsem osebni podatki članov sindikata.

V skladu z novo uredbo GDPR so tudi sindikati kot samostojne pravne osebe dolžne poskrbeti za varovanje osebnih podatkov katere zbirajo v okviru svoje dejavnosti, to so ime, priimek člana, datum rojstva, naslov, datum zaposlitve, plačana članarina in podobni podatki.

Tudi sindikati so torej področje osebnih podatkov dolžni ustrezno urediti in izobraziti svoje predstavnike na način, da znajo ustrezno ravnati z osebnimi podatki članov.

Za vas smo s pomočjo zunanjega strokovnjaka pripravili vse potrebne dokumente, ki smo jih vam že posredovali.

Pomembno je, da veste, da je v naprej potrebno uporabljati nove pristopne izjave za člane, nove izstopne izjave, v sindikatu bo potrebno sprejeti pravilnik o varstvu osebnih podatkov in spremeniti statut sindikata. Potrebno bo določiti evidence osebnih podatkov, ki jih zbirate in obdelujete ter pripraviti ustrezna pooblastila in izjave o varovanju osebnih podatkov tistih sodelavcev, ki dejansko obdelujejo posamezne osebne podatke članov sindikata. Po potrebi pa bo potrebno skleniti tudi pogodbo o obdelavi osebnih podatkov s tistimi zunanjimi obdelovalci osebnih podatkov, katerim osebne podatke članov posredujete, to je npr. delodajalce, ki izvaja odtegotanje članarine za vaše člane in pa tudi računovodski servis, ki za vaš sindikat pripravlja finančno poročilo.

Nekateri sindikati že urejajo to področje. Tisti, ki se tega področja še niste lotili, pa vas želim spodbuditi, da se ga čim prej lotite. Na prvi pogled se zdi morda težko, vendar je vse pripravljeno tako, da vam poskušamo čim bolj olajšati sprejemanje potrebnih aktov. Če bi pri urejanju dokumentacije potrebovali pomoč, smo vam vedno na razpolago.

Trgovine po novem zaprte na vse praznike v letu

V juliju smo socialni partnerji podpisali novo Kolektivno pogodbo dejavnosti trgovine Slovenije. Nova kolektivna pogodba je začela veljati 15. avgusta 2018, razen določb, ki se nanašajo na število nedelj v letu in minimalno višino dodatka za nedeljsko delo, katere se začnejo uporabljati 1. septembra 2018. Kolektivna pogodba za trgovino bo veljala do 31. decembra 2022.

Pomembno novosti so predvsem na področju dela ob nedeljah in praznikih ter dvig najnižjih osnovnih plač zaposlenih.

Delavec bo v prihodnje lahko razporejen na delo na nedelje na največ 20 nedelj v letu (do sedaj 15) vendar hkrati ne več kot na dve nedelji v mesecu. Število nedelj na katere bo delavec lahko delal, se je torej nekoliko povečalo.

Po novi kolektivni pogodbi bo delodajalec lahko omogočil delavcu, ki skrbi za otroka do treh let starosti, na njegovo izrecno pisno pobudo, ki jo delavec lahko kadarkoli prekliče, delo na nedelje. Do sedaj to ni bilo mogoče, nekateri zaposleni pa so izrecno želeli delati v nedeljo in jim je po novem to omogočeno. Vsakršne zlorabe na tem področju so seveda nedopustne.

Na drugi strani pa smo se socialni partnerji dogovorili za absolutno prepoved razporejanja delavcev na delo na praznike. Po novi ureditvi bodo tako trgovine na vseh 15 praznikov v letu zaprte. Dogovorjene so sicer nekatere izjeme in sicer zaradi narave dela, zakonskih omejitev ter določil javnega interesa. Tako bodo ob praznikih lahko odprte trgovine v kampih, družinske trgovine, maloobmne trgovine, bencinski servisi in podobno.

Po dogovoru socialnih partnerjev se je dvignila tudi minimalna urna postavka za delo na nedelje. Delavec bo upravičen do dodatka za delo na nedelje v višini 100 % od bruto osnovne plače delavca oziroma ustrezne urne postavke, vendar ta dodatek ne more znašati manj kot 6,05 EUR/h bruto (do sedaj 5,40 EUR/h bruto).

Poleg navedenih sprememb pri urejanju delovnega časa, se bodo s 1. 1. 2019 povišale tudi najnižje osnovne plače delavcev zaposlenih v trgovini in sicer:

- najnižje osnovne plače od I. – V. tarifnega razreda se bodo povišale za 5 % ter od 1. 7. 2019 še za 2 %
- najnižje osnovne plače od VI- VII. tarifnega razreda se bodo povišale za 10 %.

KPDTS na novo ureja tudi letno usklajevanje najnižjih osnovnih plač po dejavnosti. V tistih podjetjih, kjer imajo delavci osnovne plače višje od najnižjih osnovnih plač v dejavnosti, ta dvig plač ne bo imel vpliva.

Nadomestilo plače ne sme biti nižje od plače, ki jo prejme delavec ko dela

Glede izplačevanja nadomestil plače za odsotnosti z dela v zadnjem času opažamo kar nekaj različnih stališč in tolmačenj s strani delodajalcev, zato je prav, da opozorimo na nekatere nepravilnosti, ki so pogoste na tem področju.

Zakon o delovnih razmerjih pravi, da je delavec v časi odsotnosti z dela upravičen do nadomestila plače. Če je delavec odsoten zaradi bolezni, ima pravico do 80% nadomestila plače, če pa je odsoten zaradi letnega dopusta, praznika ali morebitnih razlogov na strani delodajalca, pa ima pravico do 100% nadomestila plače. Višina nadomestila ni toliko problematična v praksi, kot se izkaže za problematično osnova od katere se obračunava nadomestila plače.

Zakon o delovnih razmerjih pravi, da delavcu pripada nadomestilo plače v višini njegove povprečne mesečne plače za polni delovni čas iz zadnjih treh mesecev oziroma iz obdobja dela v zadnjih treh mesecih pred začetkom odsotnosti. V primeru odsotnosti z dela delavca zaradi bolezni ali poškodbe, ki

ni povezana z delom, znaša višina nadomestila plače delavcu, ki bremeni delodajalca, 80% plače delavca v preteklem mesecu za polni delovni čas.

V osnovo za nadomestilo plače se torej všteva celotna bruto plača, ki jo je delavec prejel v preteklih treh mesecih oziroma v preteklem mesecu za primer bolniške odsotnosti. Celotna bruto plača je osnovna plača z vsemi dodatki, tudi z dodatkom za delovno uspešnost. V osnovo pa se ne vštevajo opravljene nadure in dodatek za nadurno delo ter morebiten del plače iz naslova poslovne uspešnosti.

Morebitna razlaga delodajalca, da se v osnovo všteva le osnovna plača in dodatek za delovno dobo ni v skladu z zakonodajo in pomeni, da je delavec po vsej verjetnosti prikrajšan pri plači za čas, ko ima letni dopust ali za dneve praznika ter za vse ostale dneve, ko ne dela in prejema nadomestilo plače.

Zakon pravi tudi, da višina nadomestila plače ne sme presegati višine plače, ki bi jo delavec prejel, če bi delal. Če delodajalec želi kontrolirati višino nadomestila z višino plače, ki bi jo delavec prejel, če bi delal, ne gre drugače kot da pripravi dva obračuna in natančno izračuna, koliko bi delavec prejel v tekočem mesecu, če bi delal. Če je tak izračun narejen, potem delodajalec lahko uporabi kontrolno višino »vendar ne več, kot če bi delal«, v nasprotnem primeru pa to ne bo izvedljivo. Izločati nekatere dodatke iz osnove za nadomestila plače zgolj iz razloga, da delavec ne bo prejel več nadomestila, kot če bi delal (npr. dodatek za nočno delo z izgovorom, da delavec ne dela vsak mesec ponoči), ni dovoljeno.

V izogib morebitnim prikrajšanjem pri plači, preverite vaše plačilne liste in urne postavke pri letnih dopustih ter pri praznikih. Le te morajo biti višje kot je urna postavka za redno delo, saj morajo biti vanjo vključeni tudi vsi dodatki in izplačila, ki ste jih prejeli v preteklih treh mesecih.

Regijski center za dostojno delo Ljubljana

Projekt Regijski center za dostojno delo Ljubljana, ki ga sofinancira EU, je v fazi izvajanja projektnih aktivnosti, predvidenih in načrtovanih v okviru projekta. Pospešeno izvajamo svetovanja, delavnice in organiziramo različne dogodke.

Tako je vsak od partnerjev projekta izvedel delavnice za eno od ciljnih skupin (za delodajalce, dijake in študente, oziroma zaposlene in brezposelne osebe). Teme delavnic in dogodkov so bile zelo različne: od seznaitve s prejemki iz delovnega razmerja, disciplinske odgovornosti, o sklenitvi pogodbe o zaposlitve do tega kako piskati dostojno delo ter kakšne so možnosti za zaposlovanje delavcev iz držav članic EU/EGP in Švice. Večina dogodkov poteka v prostorih RCDDL v Ljubljani, nekaj pa tudi v prostorih Sveta gorenjskih sindikatov.

**REGIJSKI CENTER ZA
DOSTOJNO DELO LJUBLJANA**

V okviru projekta partnerji informiramo in ozaveščamo javnost o različnih vidikih dostojnega dela, kakšne so dovoljene vrste dela pri nas, prav tako pa javnost seznanjamo o najpogostejših kršitvah v zvezi z delom, ki se pojavljajo v našem okolju.

Glavna aktivnost Sveta gorenjskih sindikatov v okviru projekta RCDDL je svetovanje ciljnim skupinam (delavci in brezposelni) o pravicah in obveznostih iz delovnega razmerja, ki zagotavljajo in predstavljajo dostojno delo. Na podlagi do sedaj izvedenih svetovanj ugotavljamo, da se na nas obračajo predvsem delavci, brezposelnih je bilo samo nekaj. Delavci se na nas obračajo predvsem telefonsko, veliko redkeje osebno ali preko e-pošte, sodobnejših komunikacijskih kanalov (družabna omrežja, e-svetovalec in anonimni klepet) pa sploh ne uporabljajo. Večino svetovanj smo lahko izvedli takoj – ob

samem klicu oziroma obisku, nekaj nasvetov pa je bilo podanih po dodatni preučitvi problematike. Večinoma delavce zanimajo pravice na splošno (malo je vprašanj vezanih na obveznosti).

Opazili smo, da so zastavljena vprašanja zelo povezana z obdobjem znotraj katerega so postavljena – npr. ob koncu leta je bilo veliko vprašanj vezanih na nagrado ob koncu leta in delom na praznike oziroma vprašanja v zvezi s prerazporeditvijo delovnega časa. Meseca marca smo opazili porast vprašanj v zvezi z odmero letnega dopusta, kar pripisujemo zakonskemu roku za izdajo obvestil o letnem dopustu delavcem. Konec aprila so se že začela pojavljati vprašanja o višini regresa za letni dopust, katerih povečano število je bilo prisotno potem v mesecu maju in juniju. V juniju je bil tudi porast

vprašanj v zvezi z izrabo letnega dopusta. Konec V celotnem obdobju pa je največ vprašanj v zvezi z nadurnim delom, začasno prerazporeditvijo delovnega časa, odmori in počitki ter plačo in povračili stroškov.

Pripravljamo in nadgrajujemo tudi odgovore na vprašanja, ki so zastavljena Svetko-tu, virtualnemu svetovalcu, ki je bil uspešno vzpostavljen v okviru projekta RCDDL. Poleg tega pa sodelujemo in usklajujemo druge aktivnosti v okviru projekta, udeležujemo se sestankov projektne skupine in različnih dogodkov v zvezi z dostojnim delom, izvajamo informiranje in obveščanje preko spletne strani SGS, FB strani SGS in E-informacij SGS. Preučujemo razpoložljivo gradivo vezano na dostojno delo in se seznanjamo z dobrimi praksami. Ob vsaki priložnosti pa predstavimo projekt RCDDL zainteresiranim skupinam oziroma posameznikom.

Znotraj stičišča RCDDL bodo tudi v prihodnjih letih potekale dejavnosti, ki bodo namenjene informiranju in svetovanju posameznikom na trgu dela o pravicah in obveznostih na področju dela in delovnih razmerij ter ozaveščanju vseh deležnikov na trgu dela o negativnem in pozitivnem vplivu uporabe atipičnih oblik dela. Udeležba na delavnicah, predavanjih, izobraževanjih in srečanjih je vsem uporabnikom na voljo brezplačno, zato je to odlična priložnost za vsakogar, da se informira in pridobi nova znanja v zvezi z dostojnim delom.

Vabljeni, da spremljate spletno stran projekta RCDDL: www.dostojnodelo.eu in spletno ter FB stran Sveta gorenjskih sindikatov: www.gorenjski-sindikati.si, kjer so objavljene vse aktivnosti in vsi aktualni dogodki, ki se izvajajo v okviru projekta RCDDL.

Projekt Zrno napredka – Z znanjem do učinkovitega socialnega dialoga

Svet gorenjskih sindikatov v letih 2018-2021 sodeluje kot partner tudi v projektu »Zrno napredka - Z znanjem do učinkovitega socialnega dialoga«, ki ga sofinancira EU iz Evropskega socialnega sklada. Ker je v Sloveniji pri izvajanju politik, povezanih s trgov del, zagotavljanjem pravne varnosti aktivnega prebivalstva in delovnega okolja, na strani sindikatov in delodajalskih združenj kot njihovih članov, prisotno splošno pomanjkanje mehkih veščin in poznavanja delovno pravne zakonodaje ter posledično slabša usposobljenost za samostojna pogajanja in učinkovit socialni dialog, je glavni cilj projekta Zrno napredka učinkovito in trajnostno izobraževanje in usposabljanje socialnih partnerjev.

S tem namenom, tako nosilec projekta Konfederacija novih sindikatov Slovenije - Neodvisnost in projektna partnerja, Svet gorenjskih sindikatov in Pomurska gospodarska zbornica, izvajamo različna usposabljanja za zaposlene pri partnerjih projekta ter za sindikalne zaupnike. Usposabljanja izvajamo

na petih različnih področjih: delovno-pravna zakonodaja, varnost in zdravje pri delu, kolektivno dogovarjanje in mehke veščine, sodelovanje delavcev pri upravljanju ter digitalna pismenost. Tako smo v letošnjem letu izvedli skupno deset usposabljanj in zajeli vsa področja, predvidena za usposabljanja.

V začetni fazi projekta smo izvedli 4 analize, ki so bile podlaga za določitev vsebine usposabljanj in delavnic. Poleg tega pa so analize služile tudi za določitev vsebinskega okvirja e-učilnice v okviru projekta, ki je bila prav tako uspešno vzpostavljena in se bo z vsebinami spori dopolnjevala in nadgrajevala. E-učilnica je odličen pripomoček, ki sindikalnim zaupnikom in ostalim deležnikom približa izobraževanja v okviru projekta, saj omogoča usposabljanje od doma ali z delovnega mesta.

Parterji ocenjujemo, da smo projekt uspešno zastavili, da so aktivnosti kakovostne in dobro sprejete, ob tem pa ugotavljamo, da so izvedene pravočasno in v skladu z načrtom. Pričakujemo, da bodo cilji, določeni v projektu doseženi, kar pa je prav gotovo odraz dela in sodelovanja vseh partnerjev in udeležencev projekta Zrno napredka.

Nova kolektivna pogodba v iOTC

V družbi iOTC smo podpisali novo podjetniško kolektivno pogodbo. To je za družbo in za sindikat velik korak naprej.

Sindikat Iskre OTC si že vrsto let prizadeva za ureditev razmerij v družbi s sklenitvijo nove podjetniške kolektivne pogodbe. Po daljših usklajevanjih in pogajanjih smo besedilo kolektivne pogodbe že skoraj v celoti dogovorili v letu 2016. Kasneje je zaradi nekaterih odprtih vprašanj tudi kolektivna pogodba ostala odprta. V družbi so sicer dogovorjene pravice v kolektivni pogodbi v celoti upoštevali. Interes sindikata pa je bil seveda, da se odprta vprašanja dogovorijo do konca in da do podpisa pogodbe tudi dejansko pride.

V kolektivni pogodbi smo dorekli posebnosti delovnega časa, letni dopust in druge odsotnosti z dela, sistem plač, delovne uspešnosti in nagrajevanja delavcev, usklajevanje plač, dodatke za delo v manj ugodnem delovnem času in dodatke za posebne pogoje dela, kot sta delo v brusilnici in delo v kalilnici. Posebej smo dorekli še dodatek za delovno dobo, povračila stroškov, regres za letni dopust in druge prejemke iz delovnega razmerja.

Kolektivna pogodba je bila podpisana in se uporablja od 1.7.2018 dalje. Ker je kolektivna pogodba živa stvar, bomo stalno bdeli nad izvajanjem in po potrebi ter glede na poslovanje v prihodnje predlagali tudi dvig pravic za zaposlene.

Člani SGS smo uživali na hrvaškem otoku VIS

Kot že nekaj let zaporedoma, smo se tudi leto septembra člani SGS odpravili na res čudovit jesenski izlet. Letos smo odšli na otok Vis.

Iz Kranja smo se odpravili kar v četrtek zjutraj in tako že zgodaj prispeli v Split. Tako smo imeli še nekaj dodatnega časa, ki smo ga lahko porabili za odkrivanje lepot in znamenitosti mesta Split. Sledila je plovba s trajektom na otok Vis. Že na trajektu nas je čakalo presenečenje. Vodička nam je postregla z odlično domačo travarico. V odlično dalmatinsko počutje pa nas je popeljala tudi glasba in ples. Na trajektu nam je namreč igrala dalmatinska klapa in dodobra ogrela že tako toplo ozračje. Po prihodu na Vis smo se namestili v hotelu ter imeli čas za kopanje. Popoldne smo si ogledali mesto in muzej amfor. Po večerji pa je sledila serenada ob morju ob kozarcu vina ter zabava ob glasbi pozno v noč.

Drugi dan smo se odpeljali na Komižo, ki nas je navdušila s svojo arhitekturo. Ker je bilo vreme res lepo in vroče, smo se imeli možnost odpeljati tudi na otok Biševo, kjer smo se s čolni zapeljali v modro špiljo. Deležno smo bili res čudovite igre narave s svetlobo. Tudi sama vožnja z ladjo je bila čudovita, saj nam je kapitan razlagal zanimive zgodbe in z nami pel in plesal on ritmih Dalmacije in Mame Mia. Popoldne smo imeli odlično kosilo na plaži, kopanje in zabavo na eni od lepših plaž otoka. Večer je bil še posebej zanimiv, saj smo ga obarvali v stilu filma Mama Mia. Najprej smo si druge del filma ogledali v letnem kinu, potem pa pripravljeni na ples in zabavo plesali do jutra.

Zadnji dan smo se povzpeli še do Titove špilje in za zaključek smo se ustavili v vinski kleti, kjer smo imeli priložnost poskusiti odločba vina iz otoka Vis, zraven pa so nam postregli s komiško pogačo. Po kosilu

in nekaj prostega časa za raziskovanje mesta smo se s trajektom vrnili na celino in počasi odpravili domov.

Za nami je bil res vsebinsko poln, čudovit in zabaven izlet. Pred koncem poletja smo se še enkrat naužili toplih sončnih žarkov in že smo se spraševali, kam jo mahnemo v naslednjem letu.

Foto: Nežka Bozovičar, Drago Papler

SVET GORENJSKIH SINDIKATOV

Informacije, oktober 2018

Svet gorenjskih sindikatov, Slovenski trg 3, 4000 Kranj

tel.: 04 23 19 800 fax: 04 23 19 801

www.gorenjski-sindikati.si

info@gorenjski-sindikati.si

Odgovorna urednica: Nežka Bozovičar

Članke sta pripravili Nežka Bozovičar in Barbara Filipov.

Svet gorenjskih sindikatov svojim članom nudi brezplačne pravne nasvete in brezplačno zastopanje članov sindikata pri delodajalcu, pred zavodi in drugimi institucijami v Sloveniji ter pred sodišči v skladu z internimi akti Sveta gorenjskih sindikatov.

Če potrebujete pravno pomoč se obrnite na spodnje kontakte:

Nežka Bozovičar, tel.: 04 23 19 803, nezka.bozovicar@gorenjski-sindikati.si

Barbara Filipov, tel.: 04 23 19 807, barbara.filipov@gorenjski-sindikati.si

Tajništvo, tel.: 04 23 19 800, info@gorenjski-sindikati.si